

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam

Schriftelijke vragen over roze ouderen

Rotterdam, 25 februari 2014

Geacht college,

Humanitas heeft deze week voor het laatst een consultant in dienst die zich 16 uur per week bezig houdt met roze ouderen. De functie is geschrapt. GroenLinks maakt zich daar grote zorgen over.

Ouderen zijn opgegroeid in een tijd dat afwijkende seksualiteit niet bespreekbaar was. Juist in een leefgemeenschap met ouderen kan het voor lesbische, homoseksuele, biseksuele of transgender-ouderen daarom lastig zijn om zichzelf te zijn. Uit een rondgang van Movisie langs roze ouderen blijkt dat een groot aantal mensen een dubbelleven leidt. Daarbij kan het gevoel van eenzaamheid groot zijn onder LHBT-ouderen, omdat zij gemiddeld een kleiner sociaal netwerk hebben, zonder (klein)kinderen, en omdat zij na een eventuele 'coming out' in het verpleeg- of verzorgingstehuis nogal eens worden gepest of genegeerd door andere bewoners.

Professionals in de ouderenzorg gaan er over het algemeen automatisch vanuit dat mensen heteroseksueel zijn. Uit onderzoek blijkt dat slechts 54 procent van de roze ouderen tegenover medewerkers open is over de gaardheid. Specifieke vragen en wensen van ouderen blijven daardoor onzichtbaar en onbespreekbaar, terwijl er bij LHBT-ouderen soms specifieke en herleidbare 'roze problematiek' speelt. Zo hebben ouderen met een overleden partner van het eigen geslacht geen partnerpensioen, komen bovenmatig alcoholgebruik en eetstoornissen meer voor onder LHBT-ouderen en slikken transgender-ouderen in sommige gevallen hormonen, wat een aandachtspunt moet zijn voor de verpleging en de (huis)arts.

Er zijn gelukkig verpleeg- en verzorgingstehuizen met aandacht voor LHBT-ouderen. Denk aan informatiemateriaal zichtbaar voor iedereen, cursussen voor personeel om specifieke LHBT-problematiek te herkennen en bespreekbaar te maken en aan het organiseren van filmavonden en cafés. In 1997 is in Amsterdam zelfs het eerste ouderencomplex opgezet voor een roze doelgroep. Vijf Rotterdamse instellingen hebben inmiddels de *Roze Loper* gekregen voor bewust beleid voor LHBT-ouderen. Daaronder zijn twee vestigingen van Humanitas, waar nu dus de enige doelgroep-consultant in heel Nederland komt te vervallen.

Humanitas aan de Bergweg is de enige instelling in Rotterdam met een 'Roze Salon' waar twee keer per week zo'n 50 roze ouderen uit Rotterdam terecht kunnen. Met het wegvallen van de organiserende kracht is de continuïteit daarvan in het geding. Dat geldt ook voor het Roze Ouderenoverleg Rotterdam met Aafje, Laurens, Thuiszorg Rotterdam en Humanitas samen. En geld is er niet. Een aanvraag voor subsidie bij de gemeente Rotterdam is in het verleden afgewezen onder verwijzing naar de subsidie voor RotterdamV. Deze organisatie is echter niet specifiek actief op het gebied van roze ouderen. Terwijl de deskundigheid ten aanzien van LHBT-ouderen is weggefallen, dreigt de problematiek juist groter te worden door bezuinigingen op instellingen en de thuiszorg. Mensen zonder (klein)kinderen die geen partner (meer) hebben kunnen immers moeilijk mantelzorg organiseren. Wie staat er klaar voor eenzame roze ouderen? GroenLinks ziet hierin een tikkende sociale tijdbom.

Dit brengt ons tot de volgende vragen:

1. *Bent u ervan op de hoogte dat Humanitas een functie heeft geschrappt die tot doel had om een veilige woonomgeving te creëren voor roze ouderen en secundair tot doel had om de deskundigheid bij personeel én bij andere instellingen te bevorderen? Zo ja, heeft u hierover een standpunt?*
2. *Wilt u met Humanitas en met de andere zorginstellingen voor ouderen in gesprek om het roze ouderenbeleid in de breedte te verankeren in de instellingen? Zo ja, hoe wilt u dit aanpakken?*
3. *Wilt u Rotterdamse instellingen voor ouderenzorg actief aanmoedigen om de Tolerantiescan van ANBO, COC, Movisie en Vilans uit te voeren? Zo ja, hoe gaat u dit doen?*
4. *Bent u bereid om instellingen in de ouderenzorg een pakket aan te bieden met een training voor verplegend personeel (over seksuele diversiteit onder ouderen) of te zorgen dat de instellingen dit zelf aanbieden aan hun personeel? Zo nee, waarom niet?*
5. *Bent u bereid om gratis informatiemateriaal aan te leveren voor vrijwilligers en bewoners in de instellingen, zodat het onderwerp bespreekbaar kan zijn? Zo nee, waarom niet?*
6. *Wilt u het Roze Ouderenoverleg Rotterdam alsnog een subsidie verstrekken, zodat er een beleidsmedewerker aan dit overleg kan worden gekoppeld die dienstbaar is aan alle instellingen voor ouderenzorg in Rotterdam? Zo nee, wilt u deze taak dan expliciet neerleggen bij RotterdamV en deze organisatie extra middelen geven om daar invulling aan te kunnen geven?*
7. *Ziet u de waarde van de Roze Salon, waar per keer ongeveer 50 roze ouderen komen voor ontmoeting en erkenning? Zo ja, hoe wilt u borgen dat deze activiteit blijft bestaan voor de Rotterdamse ouderen, nu de coördinerende kracht is weggefallen?*
8. *Bent u eventueel bereid om een ander stedelijk fysiek en/of online ontmoetingspunt in het leven te roepen of hiertoe subsidie te verstrekken, zodat LHBT-ouderen elkaar kunnen blijven ontmoeten voor herkenning en activiteiten? Zo nee, bent u bereid om de Rotterdamse instellingen voor ouderenzorg te stimuleren om de 'Roze Salon' samen te financieren of een ander nieuw gezamenlijk initiatief van de grond te tillen?*
9. *Wilt u vanuit de gemeente Rotterdam de Roze Salon of een vergelijkbaar toekomstig initiatief actief onder de aandacht brengen van 'verstopte' Rotterdamse ouderen die nog in de kast zitten? Zo ja, hoe gaat u dat doen?*
10. *Bent u bereid om –in navolging van Utrecht- een 'roze sociale kaart' te ontwikkelen en hierover actief te communiceren op de gemeentelijke website en via de huis-aan-huiskranten? Zo nee, waarom niet?*
11. *Is respectvolle omgang met LHBT-ers en het herkennen van problematiek onderdeel van het curriculum op de Rotterdamse opleidingen voor verzorgenden? Zo nee, wilt u dit onderwerp dan aankaarten bij de opleidingen en ervoor zorgen dat studenten op de opleiding leren om te gaan met seksuele diversiteit?*
12. *Wilt u bij de nadere uitwerking van de bezuinigingen op de zorg speciale aandacht schenken aan (het gebrek aan) mantelzorg voor roze ouderen? Zo ja, heeft u al concrete ideeën hoe de gemeente Rotterdam om wil gaan met deze mantelzorg-loze groep mensen?*

Met vriendelijke groet,

Judith Bokhove